

Balansakt på 250 meters höjd gav världsrykte för Sollefteågrabb

SOLLEFTEÅ (VA) När Sollefteågrabben Ingvar Andersson i april 1950 spände den 3 mm smala pianotråden över den djupa klyftan på Multräberget och utförde sitt balansnummer gick bilder från den våghalsiga uppvisningen ut över hela världen.

Från att tidigare inte haft ett enda offentligt enagemang som lindansare blev han snabbt fullbokad. Allra först om att lägga beslag på honom var Gröna Lund i Stockholm.

Ingvar Andersson, med artistnamnet Mr Moos, men också känd som Multrämannen efter det framgångsrika PR-draget på Multräberget, var en av flera lindansare som nästan samtidigt, inspirerade av varandra, dök upp i Sollefteå. Allra först på plan var Ingvars bror Atle. Efter Ingvars debut kom även en yngling vid namn Sture Källman i ropet efter att ha gjort om tricket på Multräberget. Hans sejour i branschen blev dock ganska kortvarig. Han emigrerade till Amerika och lade artistriet på hyllan.

Mr Moos var den djärvaste av dem alla. Hans sluttrick var en handstans på den smala pianotråden. En prestation ingen undgick att häpna över. Han använde inga preparationer i händerna vilket bara det var sensationellt. Styrka, djärvhet och elegans präglade numrets final.

Inga skyddsanordningar

Själv såg jag Ingvar Andersson i ett framträdande på en idrottsmässa i Kramfors. Han arbetade på ca åtta meters höjd utan några som helst skyddsanordningar. Framträdandet var det första efter ett par månaders bortovaro. Vid ett engagemang i Värnamo gick den smala pianotråden av i infästningen och Ingvar störtade till marken med ställningen över sig och ett benbrott som följd. Olyckan hände när han liggande på rygg tvärs över linan roterade runt.

Det var vissa problem att få ståltråden att hålla just vid infästningen i ställningen och fortsättningsvis fick specialister vid Sandviks Jernverk i Sandviken röntga linan för att säkerställa att inga brottanvisningar fanns.

Efter olyckan i Värnamo togs han om hand vid stadens sjukhus dit han sedan återvände och gjorde ett framträdande i sjukhusparken som tack för god omvårdnad.

Osande eder

Vid come backen, där undertecknad alltså var åskådare, var han nära att falla igen och vi som stod närmast kunde höra några osande eder uppifrån kvällshimlen.

Den atletiskt byggde Ingvar Andersson hade träskor och artistkläder när han intog linan. Därefter utförde han ett "stripteasenummer" tills han stod i en gördel och barfota. Sedan följde ett mer akrobatiskt program vilket som sagt avslutades med handstansen. Därefter lät han sig falla bakåt, släppte ena handen och hakade på en pinnförsedd stång som skickades upp och klättrade ner.

Framträdandet på Multräberget fick han föresten göra om. Paramounts journalfotograf befann sig sig Skandinavien och hörde talas om det spektakulära tricket och ville ha med det i sitt program.

Inget fototrick

En del har sagt att det hela var ett fototrick. Det kunde numera framlidne Lars Erik Frånberg på VA:s lokalredaktion i Sollefteå bestämt dementera. Han var en av dem som befann sig på plats med kameran när det hela utfördes.

Enligt Lars Erik Frånberg löpte ungefär hälften av linan över den djupa klyftan medan den andra hälften hade ca åtta meter ned till berget. Höjden över klyftan var drygt 250 meter med den säkert

HALSBRYTANDE UPPVISNING. Sedan Sollefteågrabben Ingvar Andersson gjort sitt balansnummer över en klyfta på Multräberget gick den här bilden ut över hela världen och egegemangen kom omgående från de stora nöjesarenorna.

obehagliga synen av Multrä kyrkogård långt därnere.

Ingvar Andersson var elitgymnast i grunden. I familjealbumet kan man se den unge friskusen i handstans på alla möjliga och omöjliga ställen, t ex ute på kanten till hänggränsen på huset.

Bittert öde

Tyvärr gick den färgstarke och skicklige lindasaren ett bittert öde till mötes. Han drabbades av hjärnblödning och han, som hade balanserat på en pianotråd, kunde knappt ta sig över golvet.

Men med idog träning kom han tillbaka så att han med käpp kunde röra sig tämligen obehindrat. Artistkarriären var dock slut. Han avled 1975, 54 år gammal.

Under sin karriär deltog han bl a i ett artistutbyte med Sovjet. I truppen ingick

bl a en ung Monica Zetterlund.

Han arbetade även hos Cirkus Mijares-Schreiber, gjorde stuntroller i filmer och deltog i en teaterpjäs i London där han gick på lina i riddarutrustning. I filmen "Flottans kavaljerer" med Åke Söderblom "vikarierade" han för Åke och jagade en ivägblåst check över däck, bryggor och lejdare, balanserade på relingen och kastade sig slutligen ut i luften, fångade checken och hamnade i vattnet.

Kuskade runt i landet

På helgerna kuskade han runt på nöjesplatser över hela Sverige. På den tiden var det mycket populärt med s.k. skåde-nummer i parkerna.

Han ägde också en lastbil och ägnade sig åt åkeriverksamhet under tider av året när det var lite lugnare.

Brodern Atle, vars riktiga förnamn utförde artistnamn, inledde sin artistkarriär i en amatörtävling 1945. Även han arbetade på åtta meters höjd. Också här var Gröna Lund framme och fångade upp det nya stjärnskottet. Atles och Ingvars nummer var i stort sett lika bortsett att endast Ingvar hade handstansen i sitt program.

Atle Andersson turnerade mellan 1946 - 1973 och hade bl a årlånga kontrakt i Sydafrika hos Wilkies Cirkus och i Frankrike åt Cirque Radio Luxemburg.

För ett par år sedan fick Atle då 75 år, ett "återfall". Vid en skördefest i området i Värnamo där familjen har en kolonilott gjorde han åter sitt nummer på samma höjd som på den gamla goda tiden.

OVE ANDERSSON